DUBBA · OYSS HAZIRLIK **CEVAP ANAHTARI**

10. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi 1. Dönem 2. Ortak Yazılı Sınavı · Senaryo 1

Süre: 40 dakika · Her sorunun puanı yanında yazılıdır.

Anahtar ve sorular çevrim içi

10. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi · 1. Dönem 2. Ortak Yazılı (Senaryo 1)

1. Melike, bir hafta boyunca kendi gününü gözlemleyip dikkatini çeken durumları defterine not etmiştir.

Not	Melike'nin defterinden
I	Okulun merdivenlerini koşarak çıktığımda kalbimin kendiliğinden hızlandığını fark ettim. Bunu ben ayarlamadım.
II	Öğle yemeğinde tabağıma ancak yiyebileceğim kadar yemek almaya karar verdim; artan yemeğin çöpe gitmesini istemedim.
III	Beden eğitimi dersinden sonra susuzluk hissi beni uyardı. Uzun süre su içmeden yaşayamayacağımı biliyorum.
IV	Arkadaşımın bana bıraktığı kitabı, söz verdiğim gün ve yıpratmadan geri vermeyi seçtim.

Melike, notlarının altına öğretmeninin derste okuduğu şu ayeti yazmıştır:

> *"De ki: İçinizdekini gizleseniz de, açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerdeki her şeyi, yerdeki her şeyi de bilir. Allah, her şeye hakkıyla gücü yetendir." (Al-i İmran suresi 29. ayet)*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.1. Melike'nin her notunda anlatılan durumun Allah'ın (cc) kâinata koyduğu kurallara bağlı olarak mı gerçekleştiğini, yoksa insanın tercihine mi bırakıldığını ilgili sütuna (X) koyarak belirtiniz.

Not	Allah'ın (cc) koyduğu kurallara bağlı	İnsanın tercihine bırakılmış
I		
II		
III		
IV		

1.2. Melike'nin notlarından Allah-âlem ilişkisinde insanın konumuna dair **iki** çıkarımda bulununuz: Çıkarımlardan biri 1.1'de kurallara bağlı olarak belirlediğiniz notlara, diğeri insanın tercihine bırakıldığını belirlediğiniz notlara dayansın. Ardından tercihlerle ilgili çıkarımınızı verilen ayetle ilişkilendiriniz.

2. Kuzey, biyoloji dersindeki bir ödev için okul bahçesindeki çınar ağacını bir yıl boyunca gözlemlemiş ve topladığı bilgileri bir poster hâline getirmiştir.

> ***Bir Ağacın İş Bölümü***
>
> *Ağacın kökleri topraktan su ve mineralleri alır. Gövdedeki ince borular bu suyu yukarıya, en uçtaki yaprağa kadar taşır. Yapraklar güneş ışığını kullanarak ağacın besinini üretir; üretilen besin de başka borularla köklere kadar bütün dokulara dağıtılır. Kök, gövde ve yaprak birbirinden habersizdir ve hiçbiri ne iş yaptığını bilmez; ancak biri görevini yapmasa diğerleri de yaşayamaz. Sonbaharda yapraklarını döken çınar, toprağın donduğu kış aylarında su kaybını azaltır ve ilkbaharda yeniden yapraklanır.*

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Kuzey, posterin köşesine kitabında okuduğu şu ayetleri eklemiştir:

> *“Yedi göğü birbiriyle tam bir uygunluk içinde yaratan O’dur. Rahmanın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun?” (Mülk suresi 3-4. ayetler)*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2.1. Kuzey'in posterindeki bilgiler Allah'ın (cc) varlığının delillerinden hangisine örnek olarak kullanılabilir? Delilin adını yazınız. Posterden **iki** ifade seçerek her birinin bu delilin dayandığı özelliği nasıl gösterdiğini açıklayınız.

2.2. Kuzey'in eklediği ayetlerde dikkat çekilen husus ile posterdeki gözlemler arasındaki ortak noktayı açıklayınız. Ardından kök, gövde ve yaprak gibi bilinçsiz varlıkların ortak bir amaca hizmet etmesinin neden bir yaratıcıya işaret ettiğini açıklayınız.

3. Ahsen, esmayıhüsnayı tekrar etmek için hazırladığı kartların ön yüzüne Allah'ın (cc) bazı isimlerinin anlamlarını yazmış, arka yüzlerini boş bırakmıştır.

Kart	Kartın ön yüzü
A	Varlığının hiçbir başlangıcı yoktur; hiçbir şey yaratılmamışken de vardır.
B	Yerde ve gökte yaşayan bütün canlıların ihtiyaç duyduğu rızkı karşılar.
C	Hata işleyip pişman olan kullarına dönüş yolunu gösterir ve onların tövbesini kabul eder.
D	Yarattığı her varlığa kendine özgü bir biçim ve görünüş verir.
E	Varlığının sonu yoktur; hiçbir zaman ölmez ve yok olmaz.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

3.1. Her kartta anlamı verilen ismi ve bu ismin Allah'ın (cc) isimlerinin sınıflandırılmasında hangi gruba girdiğini aşağıdaki tabloya yazınız.

Kart	İsim	İsmin grubu
A		
B		
C		
D		
E		

3.2. Ahsen, kartlarının yanına ayrı bir not kâğıdı ekleyerek şu ayeti yazmıştır:

> *“Gözler O’nu idrak edemez, hâlbuki O gözleri idrak eder. O en ince şeyleri bilir ve her şeyden haberdardır.” (Enam suresi 103. ayet)*

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Ayette işaret edilen Allah'ın (cc) **iki** sıfatını yazınız. Ahsen'in kartlarına bakan Kuzey, “Allah'ın görmesi de bizim görmemiz gibidir; yalnızca daha uzağı görür.” der. Kuzey'in bu düşüncesini Allah'ın (cc) sıfatlarının yaratılmışların özelliklerinden farkı bakımından değerlendiriniz.

4. Bir lisenin okul gazetesi, “Davranışlarımızda Esmayıhüsna” köşesi için öğrencilerin hafta içinde tanık olduğu dört durumu derlemiştir.

Durum	Gazete notu
A	Sınıf başkanı, gezi için görev dağıtırken yakın arkadaşlarını kayırmadı; herkese eşit fırsat tanıdı ve kararını herkes için aynı ölçüye göre verdi.
B	Bir öğrenci, sınav haftasında dikkatini dağıtan ve boşa vakit geçirmesine yol açan uygulamaları telefonundan sildi.
C	Bir grup öğrenci, okulun yanındaki dere kenarında biriken çöpleri topladı ve çeşmenin etrafını temizledi.
D	Bir öğrenci, mahalleye yeni taşınan komşularına ikramda bulundu ve onlara şehri gezdirmek için verdiği sözü tuttu.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

4.1. Her durumda Allah'ın (cc) hangi isminin kişinin davranışına yansıdığını aşağıdaki tabloya yazınız.

Durum	Yansıyan isim
A	
B	
C	
D	

4.2. Aşağıdaki iki durumda kişinin Allah'a (cc) dua ederken O'nun hangi ismini anmasının bağlama uygun olacağını yazınız. Her durum için bu ismi içeren ve durumun ihtiyacını dile getiren **birer** dua cümlesi kurunuz.

- **Durum 1:** Kuzey'in babaannesi ameliyat olacaktır. Kuzey, babaannesinin sağlığına kavuşması için dua etmek ister.
- **Durum 2:** Ahsen, öfkeyle söylediği kırıcı bir söz yüzünden pişman olmuştur. Arkadaşından özür diledikten sonra bu hatasının bağışlanması için dua etmek ister.

5. Melike, öğretmeninin önerdiği basılı bir Kur’an-ı Kerim mealinden Haşr suresinin 22-24. ayetlerini okumuş, ardından ayetlerde geçen bazı isimler için bir bilgi kartı hazırlamıştır. Kartın sol yüzüne dört isim, sağ yüzüne beş anlam yazmıştır.

Melike'nin kartındaki anlamlar:

- **A)** Kâinatın bütün işlerini gözetip yöneten
- **B)** Güven veren, vaadine güvenilen
- **C)** Azamet ve yüceliğini gözler önüne seren, büyüklük ancak kendisine yaraşan
- **D)** Her türlü eksiklikten münezzeh olan
- **E)** İradesini her durumda yürüten, yaratılmışların hâlini iyileştiren

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

5.1. Kartın sol yüzündeki her ismin anlamını gösteren harfi aşağıdaki tabloya yazınız (Anlamlardan biri kullanılmayacaktır.).

İsim	Anlamın harfi
Kuddüs	
Mümin	
Müheymin	
Cebbar	

5.2. Melike, kartının altına şu notu düşmüştür: “Haşr suresinin 22-24. ayetlerinde Allah'ın (cc) her şeyi bilmesi, Rahman ve Rahîm isimlerinden önce anılıyor.”

Aynı hafta Melike'nin kuzeni, parkta yuvasından düşmüş bir yavru kuş bulur. Merhamet duygusuyla kuşa hemen ekmek ufalayıp gagasına su damlatmak ister. Kuşu götürdükleri veteriner hekim, yavru kuşların ekmekle beslenmesinin ve gagaya su damlatılmasının kuşa zarar verebileceğini söyleyerek doğru bakımın nasıl yapılacağını anlatır.

Müfessirlere göre ilim sıfatının Rahman ve Rahîm isimlerinden önce anılmasının hikmetini açıklayınız. Bu hikmeti, yavru kuşla ilgili yaşanan olayla ilişkilendiriniz.

6. Kuzey, öğretmeninin önerdiği kaynaklardan bir hafta boyunca tevhit ilkesi hakkında bilgi toplamış ve bir araştırma dosyası hazırlamıştır. Dosyasındaki notlardan bazıları şunlardır:

Not	Kuzey'in araştırma dosyasından
I	“Allah’ı bırakıp sana yararı da zararı da olmayan varlıklara tapma; bunu yaparsan, kuşkusuz kendine yazık edenlerden olursun.” (Yunus suresi 106. ayet)
II	Kâinattaki her şeyi yaratan, canlılara hayat veren ve onları rızıklandıran yalnız Allah'tır (cc); bu işlerde O'nun hiçbir ortağı yoktur.
III	“Her şeyi bilen” ve “her şeye gücü yeten” nitelikleri mutlak anlamıyla yalnız Allah'a (cc) aittir; bir insanın bilgisi ve gücü ne kadar artarsa artsın bu niteliklerde O'na denk olamaz.
IV	Sınavına bütün gücüyle hazırlanan bir öğrenci, sonucun hayırlı olması için yalnız Allah'tan (cc) yardım diler.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

6.1. Her notun tevhit ilkesinin hangi boyutuyla ilgili olduğunu aşağıdaki tabloya yazınız (Bir boyut birden fazla notla ilgili olabilir.).

Not	Tevhit ilkesinin boyutu
I	
II	
III	
IV	

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

6.2. Kuzey'in dosyasına sonradan eklediği taslak paragraf şöyledir:

> *“Tevhit, Allah'ın (cc) zatında, sıfatlarında ve fiillerinde bir ve eşsiz olduğunu, O'nun ortağı bulunmadığını kabul etmektir. Tevhit inancını insanlara ilk kez son peygamber bildirmiştir. Ayrıca tevhit yalnızca kişinin kalbinde taşıdığı bir inançtır; toplum hayatında bir karşılığı yoktur.”*

Kuzey, topladığı bilgileri doğrulamak için şu ayete başvurur:

> *“Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, ‘Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.’ diye vahyetmişizdir.” (Enbiya suresi 25. ayet)*

Taslak paragraftaki **iki** yanlış bilgiyi belirleyiniz (Paragrafta doğru bilgi de vardır.). Birincisini verilen ayete, ikincisini tevhidin toplumsal hayattaki karşılığına dayanarak düzeltiniz.

Puanlama anahtarı ve örnek cevaplar Dubba’nın hazırladığı örneklerdir; resmî değerlendirme ölçütleri ODSGM ve okulun tarafından belirlenir.

Soru – Öğrenme Çıktısı – Beceri

Soru	Öğrenme çıktısı	Beceri
1	DKAB.10.1.2. Allah-âlem ilişkisini müşahede edebilme	KB2.10. Çıkarım Yapma
2	DKAB.10.2.1. Allah’ın (cc) varlığının delillerini müşahede edebilme	KB2.2. Gözlemleme
3	DKAB.10.2.2. Allah’ı (cc) gereği gibi tanıyabilmek için O’nun isim ve sıfatlarını bağlamına uygun kullanabilme	KB2.5. Sınıflandırma
4	DKAB.10.2.2. Allah’ı (cc) gereği gibi tanıyabilmek için O’nun isim ve sıfatlarını bağlamına uygun kullanabilme	KB2.13. Yapılandırma
5	DKAB.10.2.3. Haşr suresinin 22-24. ayetlerindeki mesajları anlamak için Kur’an-ı Kerim meallerine başvurabilme	KB2.14. Yorumlama
6	DKAB.10.3.1. İslam’ın evrensel mesajlarından biri olan tevhit ilkesi hakkında bilgi toplayabilme	KB2.6. Bilgi Toplama

Puanlama Tablosu

1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2	Toplam
4	10	8	8	10	8	8	10	8	8	8	10	100

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Çözümler ve Puanlama Anahtarı

1.1. TAM PUAN (4 PUAN)

Beklenen cevap:

Not	Allah'ın (cc) koyduğu kurallara bağlı	İnsanın tercihine bırakılmış
I	X	
II		X
III	X	
IV		X

Puan dağılımı: 4 satır × 1 puan = 4 puan.

KISMİ PUAN: Her doğru işaretlenen satır 1 puan alır.

SIFIR PUAN: Aynı satırda iki sütunun birden işaretlenmesi o satır için puan almaz; boş bırakılan satır puan almaz.

1.2. TAM PUAN (10 PUAN)

Olası yanıt:

- **Birinci çıkarım (kurallara bağlı notlar: I ve III):** Kalbin kendiliğinden hızlanması ve insanın suya muhtaç olması, insanın da âlemdeki diğer varlıklar gibi Allah'ın (cc) kâinata koyduğu kurallar çerçevesinde yaşadığını gösterir. Hayatını sürdürebilmek için suya, havaya ve besine ihtiyaç duyan insan, âlemdeki diğer bütün varlıklar gibi Allah'a (cc) muhtaçtır.
- **İkinci çıkarım (tercihe bırakılmış notlar: II ve IV):** Yemeği israf etmemek ve emaneti zamanında, zarar vermeden geri vermek Melike'nin kendi kararıdır. İnsan, davranışlarını ve kulluğunu kendi seçimiyle belirleme imkânına sahiptir ve yaptığı seçimlerin hesabını verecektir; kendisine verilen nimetleri ve emanetleri sahibinin rızasına uygun kullanmakla yükümlüdür.
- **Ayetle ilişki:** Ayette Allah'ın (cc) insanın içinde gizlediğini de açığa vurduğunu da bildiği vurgulanır. Buna göre insanın yaptığı her tercih, niyetiyle birlikte Allah (cc) tarafından bilinir. Bu bilinç, Melike'nin israftan kaçınma ve emanete özen gösterme gibi tercihlerini sorumluluk duygusuyla yapmasını sağlar.

Puan dağılımı: Birinci çıkarım 4 puan + ikinci çıkarım 3 puan + ayetle ilişkilendirme 3 puan = 10 puan.

KISMİ PUAN:

- Kurallara bağlı notlara dayanan çıkarımda insanın Allah'ın (cc) koyduğu kurallara bağlı yaşadığı belirtilip muhtaçlık ifade edilmezse 2 puan verilir; yalnızca muhtaçlık söylenirse 2 puan verilir.
- Tercihlerle ilgili çıkarımda yalnızca “insan seçim yapabilir” denip sorumluluk belirtilmezse 2 puan verilir.
- Ayetle ilişkilendirmede ayetten bir ifade (Allah'ın gizliyi ve açığı bilmesi) gösterilip tercihlerin sorumluluğuna bağlanmazsa 1 puan verilir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Notların tekrar edilmesi; çıkarımın istenen notlara dayanmaması (ör. I. notu tercih örneği saymak); ayetle ilgisiz açıklama; boş bırakma.

2.1. TAM PUAN (8 PUAN)

Olası yanıt:

- **Delil:** Teleolojik delil (gaye ve nizam delili).
- **İfade 1:** "Gövdedeki ince borular bu suyu yukarıya, en uçtaki yaprağa kadar taşır." Kök, gövde ve yaprağın birbirini tamamlayan görevleri ağaçta bir düzen (nizam) bulunduğunu gösterir.
- **İfade 2:** "Sonbaharda yapraklarını döken çınar, … kış aylarında su kaybını azaltır." Yaprak dökümü belirli bir amaca (ağacın kışı atlatmasına) hizmet eder; bu, varlıklardaki amaçlılığı (gayeyi) gösterir.
- Kabul edilen diğer ifadeler: "Yapraklar güneş ışığını kullanarak ağacın besinini üretir", "biri görevini yapmasa diğerleri de yaşayamaz", "üretilen besin … bütün dokulara dağıtılır"; her biri düzen ya da amaçlılıkla açıklanmalıdır.

Puan dağılımı: Delilin adı 2 puan + her ifade ve açıklaması 3 puan (ifade 1 + açıklama 2) × 2 = 8 puan.

KISMİ PUAN:

- Delilin adı "gaye delili", "nizam delili" ya da "düzen ve amaç delili" olarak yazılırsa tam 2 puan verilir.
- İfade doğru seçilip düzen ya da amaçla açıklanmazsa her ifade için 1 puan verilir.
- Delilin adı yanlış yazılsa da ifadeler düzen ya da amaçlılıkla doğru açıklanmışsa ifade puanları verilir.

SIFIR PUAN: Kozmolojik, ontolojik ya da dinî tecrübe delili yazmak delil adı için puan almaz (posterde evrenin başlangıcı, zihindeki mükemmel varlık düşüncesi ya da kişisel manevi deneyim yoktur); posterde olmayan ifadeler; boş bırakma.

2.2. TAM PUAN (8 PUAN)

Olası yanıt:

- **Ortak nokta:** Ayetlerde Allah'ın (cc) yarattıklarında hiçbir uyumsuzluk ve bozukluk bulunmadığına, yaratılışın tam bir uygunluk ve düzen içinde olduğuna dikkat çekilir; insan bu düzeni gözlemlemeye çağrılır ("Gözünü çevir de bir bak"). Posterde de kök, gövde ve yaprağın uyum içinde çalıştığı, birinin aksaması durumunda bütünün yaşayamayacağı gözlemlenmiştir. Her ikisi de varlıktaki ölçü, uyum ve düzeni öne çıkarır.
- **Bilinçsiz varlıklar:** Kök, gövde ve yaprağı oluşturan maddelerin bilinci yoktur; ne yaptıklarını ve niçin yaptıklarını bilmezler. Bilinçsiz maddelerin kendi kendilerine bir düzen kurması ve kendilerine bir amaç belirlemesi mümkün değildir. Bu nedenle onların ortak bir amaca uyum içinde hizmet etmesi, onları bu amaca yönelten bilgi ve irade sahibi bir yaratıcının varlığına işaret eder.

Puan dağılımı: Ortak nokta 4 puan (ayetteki vurgu 2 + posterdeki karşılığı 2) + bilinçsiz varlıklar açıklaması 4 puan = 8 puan.

KISMİ PUAN:

- Ayetin vurgusu (uyumsuzluk ve bozukluk olmaması) doğru yazılıp posterle ilişkisi kurulmazsa 2 puan verilir.
- Bilinçsiz varlıklar açıklamasında "bir yaratıcı vardır" denip maddelerin bilinçsizliği ile düzen ve amaç kuramaması arasındaki bağ kurulmazsa 2 puan verilir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Ayetin yalnızca kopyalanması; “ağaçlar kendiliğinden böyle olmuştur” gibi kitap bilgisiyle çelişen açıklama; boş bırakma.

3.1. TAM PUAN (10 PUAN)

Beklenen cevap:

Kart	İsim	İsmin grubu
A	Evvel	Allah'ın (cc) zatıyla ilgili isimleri
B	Rezzak	Allah'ın (cc) kâinatla ilgili isimleri
C	Tevvab	Allah'ın (cc) insanla ilgili isimleri
D	Musavvir	Allah'ın (cc) kâinatla ilgili isimleri
E	Baki	Allah'ın (cc) zatıyla ilgili isimleri

Puan dağılımı: 5 satır × (isim 1 puan + grup 1 puan) = 10 puan.

KISMİ PUAN: Her hücre ayrı puanlanır. İsim yanlış olsa da grup, kartın anlamına göre doğru yazılmışsa grup hücresi 1 puan alır. Grubun “zatî”, “kâinatla ilgili”, “insanla ilgili” gibi kısa yazılması tam kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım farkı (Rezzâk, Bâki) puan kırdırmaz.

SIFIR PUAN: B için Rahman, D için Halık ya da Bâri yazmak isim hücresinde puan almaz (kartlardaki anlamlar sırasıyla “rızkı karşılayan” ve “şekil ve suret veren”dir); isim grupları yerine sıfat türlerinin (zatî, fiilî, haberî sıfat) yazılması grup hücresinde puan almaz; boş bırakma.

3.2. TAM PUAN (8 PUAN)

Olası yanıt:

- **Sıfatlar:** Basar (“O gözleri idrak eder”: her şeyi görmesi) ve ilim (“O en ince şeyleri bilir ve her şeyden haberdardır”: her şeyi bilmesi).
- **Değerlendirme:** Kuzey'in düşüncesi doğru değildir. Allah'ın (cc) sıfatları yaratılmışların sıfatları gibi sonradan meydana gelmiş değildir ve yaratılanların sıfatlarına benzemez. Allah'ın (cc) basar sıfatı ile insanın görme yetisi arasında yalnızca isim bakımından benzerlik vardır. Bu nedenle aradaki fark “daha uzağı görmek” gibi bir derece farkı değildir; Allah'ın (cc) görmesi mahiyet bakımından yaratılmışların görmesinden farklıdır ve onunla kıyaslanamaz. Ayetteki “Gözler O’nu idrak edemez” ifadesi de Allah'ın (cc) zatının duyu organlarıyla algılanamayacağını, O'nun yaratılmışlarla kıyaslanamayacağını gösterir.

Puan dağılımı: Her sıfat 2 puan × 2 = 4 puan + değerlendirme 4 puan = 8 puan.

KISMİ PUAN:

- Sıfat yerine isim yazılırsa (Basir, Âlim; ayetteki “en ince şeyleri bilir” ve “haberdardır” ifadeleri için Latif, Habir) her biri için 1 puan verilir.
- Değerlendirmede yalnızca “Allah'ın görmesi bizimkine benzemez” denip benzerliğin yalnız isimde olduğu ya da Allah'ın (cc) sıfatlarının yaratılmışlarınki gibi sonradan meydana gelmediği açıklanmazsa 2 puan verilir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Semi, kudret, kelam gibi ayette işaret edilmeyen sıfatlar; Kuzey'in düşüncesini doğru kabul eden değerlendirme; boş bırakma.

4.1. TAM PUAN (8 PUAN)

Beklenen cevap:

Durum	Yansıyan isim
A	Adl
B	Hakim
C	Kuddüs
D	Kerim

Açıklama: Davranışlarda adaleti gözetmek Adl isminin, gereksiz şeylerden uzaklaşmak Hakim isminin, temizliğe dikkat etmek Kuddüs isminin, cömertlik, ikram ve sözünde durmak Kerim isminin yansımasıdır.

Puan dağılımı: 4 satır × 2 puan = 8 puan.

KISMİ PUAN: Her doğru isim 2 puan alır; ara puan verilmez. Anlamı bozmayan yazım farkı (Adil, Hakîm, Kerîm) puan kırdırmaz.

SIFIR PUAN: İsim yerine davranışın adının yazılması (ör. “adalet”, “temizlik”); D için Rahman ya da Rahîm yazılması (kitapta ikramda bulunmak ve verilen sözü tutmak Kerim isminin yansıması olarak verilir; Rahîm ismi muhtaçlara şefkat ve yardımla ilişkilendirilir, durumdaki komşular muhtaç olarak verilmemiştir); durumla ilgisiz isim; boş bırakma.

4.2. TAM PUAN (10 PUAN)

Olası yanıt:

- **Durum 1:** İsim: **Şafi** (şifa veren). Dua cümlesi: “Ya Rabbi, sen Şafi'sin; babaanneme şifa ver, onu sağlığına kavuştur.”
- **Durum 2:** İsim: **Gafur** (çok bağışlayıcı). Dua cümlesi: “Ya Rabbi, sen Gafur'sun; arkadaşımı kırdığım için pişmanım, bu hatamı bağışla.”
- Durum 2 için **Afüv** (affediciliği bol olan, hataları tamamen silip bağışlayan) ya da **Tevvab** (tövbeleri kabul eden) de tam kabul edilir.

Puan dağılımı: Her durum için isim 2 puan + dua cümlesi 3 puan = 5 puan; 2 durum × 5 = 10 puan. Dua cümlesinin tam puan alması için cümlede seçilen ismin geçmesi ve durumun ihtiyacının (şifa, bağışlanma) dile getirilmesi gerekir.

KISMİ PUAN:

- Dua cümlesinde isim geçip ihtiyaç dile getirilmezse ya da ihtiyaç dile getirilip isim kullanılmazsa 1 puan verilir.
- Durum 1 için Rahman ya da Rahîm yazılırsa isim için 1 puan verilir (bağlama en uygun isim Şafi'dir).

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Duruma uymayan isim (ör. Durum 1 için Tevvab, Durum 2 için Rezzak); isim ve ihtiyaç içermeyen cümle; boş bırakma. Puanlama yalnızca isim–bağlam uygunluğuna göre yapılır, öğrencinin kişisel dua alışkanlığı değerlendirilmez.

5.1. TAM PUAN (8 PUAN)

Beklenen cevap:

İsim	Anlamın harfi
Kuddüs	D
Mümin	B
Müheymin	A
Cebbar	E

C seçeneği Mütekebbir isminin anlamıdır ve tablodaki isimlerin hiçbirine ait değildir.

Puan dağılımı: 4 satır × 2 puan = 8 puan.

KISMİ PUAN: Her doğru harf 2 puan alır.

SIFIR PUAN: Bir satıra birden fazla harf yazılması o satır için puan almaz; C'nin herhangi bir isimle eşleştirilmesi; boş bırakma.

5.2. TAM PUAN (8 PUAN)

Olası yanıt:

- **Hikmet:** Müfessirlere göre ilim sıfatının Rahman ve Rahîm isimlerinden önce anılması, ancak her şeyi bilen bir varlığın hakkıyla merhamet edebileceğine işarettir. Allah'ın (cc) merhametiyle her canlıya birbirinden farklı rızkını vermesi, her canlıya neyin uygun olduğunu bilmesiyle (ilimle) mümkündür. Bu sıralama ayrıca Allah'ın (cc) merhametinin ilmine dayandığını, O'nun merhametinin her zaman yerinde ve doğru olduğunu gösterir.
- **Olayla ilişki:** Kuzenin yavru kuşa yardım etme isteği merhametten kaynaklanır; ancak yavru kuşa neyin uygun olduğu bilinmeden yapılan yardım ona zarar verebilir. Veteriner hekimin bilgisiyle yapılan bakım ise merhameti doğru sonuca ulaştırır. Bu olay, merhametin hakkıyla gösterilebilmesi için bilginin gerekli olduğunu, yani ilim ile merhamet arasındaki ilişkiyi gösterir.

Puan dağılımı: Hikmetin açıklanması 4 puan + olayla ilişkilendirme 4 puan = 8 puan.

KISMİ PUAN:

- Hikmette yalnızca “önce ilim geliyor” denip ilim ile merhamet arasındaki bağ (bilmeden hakkıyla merhamet edilemeyeceği) kurulmazsa 2 puan verilir.
- Olayla ilişkide merhamet ve bilgi kavramlarından yalnızca biri olaya bağlanırsa 2 puan verilir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Sıralamayı rastlantı sayan ya da Rahman ve Rahîm isimlerinin diğer isimlerden önce gelmesini anlatan açıklama hikmet için puan almaz; olayın yalnızca özetlenmesi; boş bırakma.

6.1. TAM PUAN (8 PUAN)

Beklenen cevap:

Not	Tevhit ilkesinin boyutu
I	İbadetleri yalnız Allah (cc) için yapmak, yalnız O'na kulluk etmek
II	Allah'ın (cc) tek Rab, yaratıcı, hayat ve rızık verici olduğuna, ortağı bulunmadığına inanmak
III	Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarının ifade ettiği niteliklerin yalnız O'na özgü olduğunu kabul etmek
IV	İbadetleri yalnız Allah (cc) için yapmak, yalnız O'ndan yardım istemek

Puan dağılımı: 4 satır × 2 puan = 8 puan.

Açıklama: I ve IV aynı boyuta girer: I'de Allah'tan (cc) başkasına tapılmaması (ibadetin yalnız O'na yapılması), IV'te yardımın yalnız O'ndan istenmesi vurgulanır; kitap ikisini de tevhidin ikinci boyutunda birlikte sayar. Kökteki “Bir boyut birden fazla notla ilgili olabilir.” uyarısı bu nedenle verilmiştir; her satırın tek doğru cevabı vardır.

KISMİ PUAN: Boyut, kitaptaki anlamını koruyan kısa ifadelerle yazılırsa (ör. “Rab olarak birleme”, “ibadette tevhit”, “isim ve sıfatlarda tevhit”) tam puan verilir. Boyut yalnızca kitaptaki sıra numarasıyla (ör. “ikinci boyut”) yazılır ya da ayırt edici öğesi verilmeden genel bir ifadeyle anlatılırsa (ör. II için yalnızca “Allah'ın birliğine inanmak”) 1 puan verilir.

SIFIR PUAN: I ve IV için yaratıcılık ya da rızık vermeyi, II için ibadeti, III için yaratıcılığı yazmak; notun tekrar edilmesi; boş bırakma.

6.2. TAM PUAN (10 PUAN)

Olası yanıt:

- **Birinci yanlış ve düzeltme:** “Tevhit inancını insanlara ilk kez son peygamber bildirmiştir.” ifadesi yanlıştır. Ayette Hz. Muhammed'den (sav) önce gönderilen bütün peygamberlere “benden başka hiçbir ilah yoktur” mesajının vahyedildiği bildirilir. Buna göre tevhit, bütün peygamberlerin ortak mesajıdır; Hz. Nuh gibi önceki peygamberler de toplumlarını tevhide çağırmıştır.
- **İkinci yanlış ve düzeltme:** “Tevhidin toplum hayatında bir karşılığı yoktur.” ifadesi yanlıştır. Tevhit yalnızca bir inanç değil, aynı zamanda bir yaşam biçimidir; bireysel ve toplumsal hayatın tamamına yansır. Toplumsal hayatta tevhit inancının karşılığı birliktir; bu birlik insanların adaletli ve ahlaklı davranmasıyla sağlanır. Tevhit inancı insanları bölünmüşlükten ve parçalanmışlıktan da korur.

Puan dağılımı: Her yanlışın belirlenmesi 2 puan + düzeltilmesi 3 puan = 5 puan; 2 yanlış × 5 = 10 puan.

KISMİ PUAN:

- Yanlış doğru belirlenip düzeltme ayete (birinci yanlış) ya da toplumsal karşılığa (ikinci yanlış) dayanmadan yalnızca “doğrusu bu değildir” şeklinde yapılırsa ilgili yanlış için 2 puan verilir.
- İkinci yanlışın düzeltmesinde “birlik” kavramı ya da adalet ve ahlak vurgusundan yalnızca biri eksik kalırsa 1 puan düşülerek 4 puan verilir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

SIFIR PUAN: Taslağın doğru bulunması; doğru olan ilk cümlenin (tevhidin tanımı) yanlış olarak gösterilmesi o yanlış için puan almaz; ayetin yalnızca tekrar edilmesi; boş bırakma.

© 2026 Dubba. Bu yazılının soruları, şekilleri, puanlama anahtarı ve çözümleri Dubba'nın özgün eseridir (5846 sayılı FSEK); tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde ve değiştirilmeden çoğaltıp öğrencilere, sınıflara, okullara ve kurslara bedelsiz dağıtabilirsin; satılamaz, ücretli bir ürün ya da hizmette kullanılamaz, ticari amaçla kullanılamaz, başka sitede barındırılamaz, kaynak dubba.com.tr gösterilir. Telif Politikası 3. madde: dubba.com.tr/telif